

Raadscommissievoorstel

Status: opiniërend

Agendapunt:	7
Onderwerp:	Participatie beheer openbare ruimte
Datum:	12 februari 2019
Portefeuillehouder:	drs. R.W.J. van Leeuwen
Decosnummer:	898
Informant:	Henk Nijkamp h.nijkamp@dalfsen.nl (0529) 488 269

Doel:

1. U wordt gevraagd te discussiëren over het onderwerp inwonersparticipatie op het gebied van mede- en zelfbeheer van de openbare ruimte.
2. U wordt gevraagd uw voorkeur uit te spreken over de houding die wij als gemeente willen aannemen op dit vlak. Dit wil zeggen de mogelijkheden die wij op het gebied van mede- en zelfbeheer aan bewoners willen en kunnen bieden en hoe actief wij bewoners gaan betrekken en wijzen op de mogelijkheden.

Inleiding:

Wij hechten grote waarde aan de samenwerking met bezoekers, inwoners en gebruikers van de openbare ruimte. We dragen immers gezamenlijk verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de leefomgeving. Het heeft prioriteit om deze participatie soepel te laten lopen.

Zowel de Raadsagenda 2018 – 2022 : “Kleurrijke kubus” als het bestuursprogramma vraagt om bij ieder onderwerp bewust te kiezen voor de momenten en vormen van communicatie, interactie en participatie. Dat geldt ook voor samenwerking en participatie bij het beheer van de openbare ruimte.

In het beleidsplan integraal beheer openbare ruimte is opgenomen dat in 2018 gestart wordt met het vormgeven van gemeentelijk participatiebeleid specifiek voor het beheer van de openbare ruimte. Daarbij gaat het in eerste instantie om het mede- en of zelf beheren van deze openbare ruimte.

Wij willen op een duidelijke manier invulling geven aan participatie bij het beheer van de openbare ruimte. Essentieel voor het beantwoorden van die vraag is het bepalen van de gewenste houding ten opzichte van participatie op het gebied van mede- en zelfbeheer. Dat is ook de vraag die vandaag centraal staat.

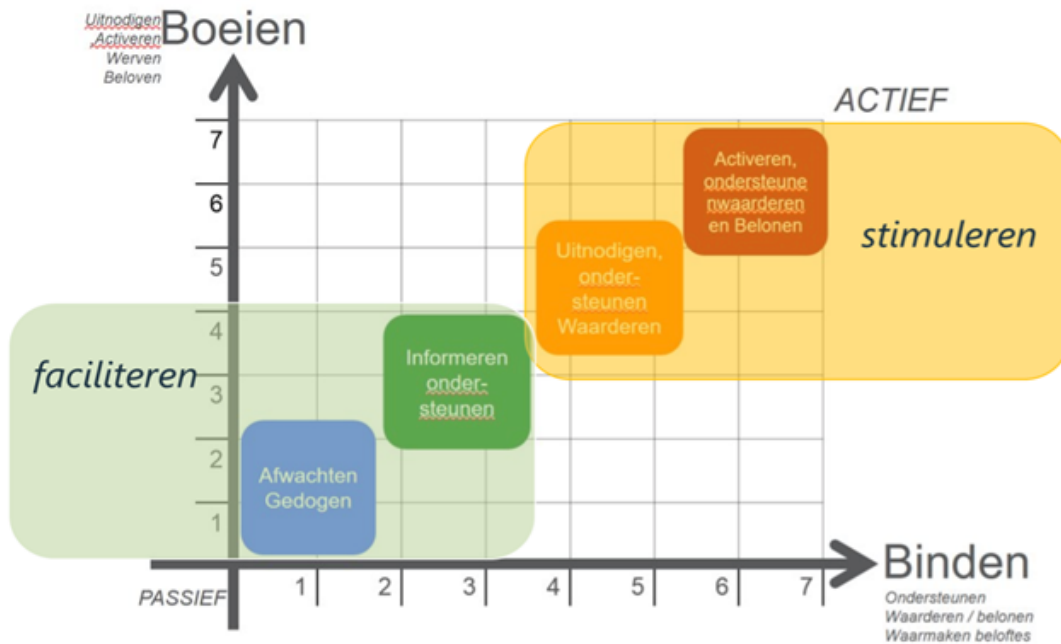
Vergelijking mogelijkheden:

We willen u graag heel kort meenemen in de wereld van beheer. Als beheerders van de openbare ruimte hebben we in grote lijnen drie knoppen om aan te draaien: 1) onderhoud, 2) (her)inrichting, 3) regulering en stimulering van gebruik. Hiermee kunnen we de openbare ruimte in standhouden en/of verbeteren. Op het gebied van participatie kunnen mensen dan ook op deze vlakken betrokken worden of met initiatieven komen.

Er zijn grofweg drie knoppen (sturingsmogelijkheden) om aan te draaien: 1) inhoud, 2) organisatie, 3) budget. Hiermee kan ze het proces rondom participatie van mede- en zelfbeheer in standhouden en/of verbeteren.

Belangrijk is om te realiseren dat het bepalen van de toekomstige houding invloed heeft op deze drie sturingsmogelijkheden. Er kan meer budget nodig zijn om inwoners actief uit te nodigen, de organisatie is misschien niet ingericht op de gewenste houding of de conclusie kan zijn dat op gebied van inhoud nog stappen gezet kunnen worden.

Op basis van dit kader willen we u vier varianten voorleggen voor het bepalen van de gewenste houding op het gebied van participatie rondom mede- en zelfbeheer. De varianten zijn: afwachten, informeren, uitnodigen en activeren.

Afwachten is de keuze die weinig inspanning vraagt van de organisatie, maar waarbij er ook weinig impact zal zijn op doelstellingen. Bij de drie varianten die volgen, stijgt de inspanning die we willen leveren, maar stijgen ook de (maatschappelijke) doelstellingen die bereikt kunnen worden.

Zo kunnen we met participatie de sociale samenhang verbeteren, tevredenheid en gezondheid van burgers vergroten en de lokale democratie stimuleren (in bijlage 1 leest u welke doelstellingen nog meer bereikt kunnen worden met participatie die bijdragen aan de ambities van onze gemeente).

Intern zijn werksessies georganiseerd waarin is ingegaan op onze visie, randvoorwaarden, mogelijke knelpunten en kansen. Hoeveel inzet is/wordt verwacht en welke ambities kunnen we daarmee bereiken/waarmaken? Onze houding laat zich voor het beheer van de openbare ruimte nu vooral typeren als 'afwachten en gedogen', maar op basis van de werksessies is 'uitnodigen, ondersteunen en waarderen' de houding die het beste aansluit bij de doelstellingen van de gemeente.

In bijlage 2 treft u als ondersteuning bij de discussie enkele voorbeelden van de houding van andere gemeenten aan.

Voorstel

Wij nodigen u uit om een voorkeur uit te spreken uit vier varianten: afwachten, informeren, uitnodigen en activeren.

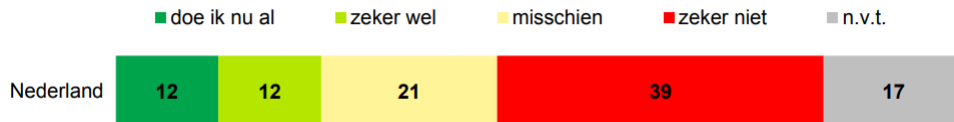
Overeenkomsten/verschillen: (gebaseerd op ervaringen andere gemeenten)

	→ Vereiste inspanning organisatie →			
	Afwachten, gedogen	Informeren, ondersteunen	Uitnodigen, ondersteunen, waarderen	Activeren, ondersteunen, waarderen, belonen
Budget (financiële ruimte om inwoners te betalen, meer geld voor het ontwikkelen beleid, informatie voor inwoners)	-	+	++	+++
Organisatie (extra fte, extra inzet medewerkers, organisatiestructuur veranderen)	-	+	++	+++

Inhoud (opstellen randvoorwaarden participatie, handleiding participatie, overzicht van initiatieven)	+	++	+++	+++
	→ Verwacht aantal initiatieven / Impact gemeentelijke doelstellingen →			

Communicatie:

Willen de inwoners van de gemeente Dalfsen participeren? Die vraag kunnen en willen we onderzoeken. Uit onderzoek van Kantar TNS (voorheen TNS NIPO) bij andere gemeenten komt naar voren dat gemiddeld twaalf procent van de Nederlanders al iets doet in de openbare ruimte, dat een groep van twaalf procent eventueel nog overgehaald kan worden en 22 procent misschien iets wil doen. Hoe actiever de houding is die je aanneemt, hoe aannemelijker het is dat het aantal initiatieven toeneemt.

Vervolg:

Na de keuze voor de gewenste houding, op basis van deze discussie met uw raad, werken we door aan een participatiehandreiking. In de participatiehandreiking bepalen we per type participatie welke speelruimte er is voor de inwoners. Met de handreiking willen we naar buiten om de samenleving te raadplegen. Deze raadpleging wordt nog uitgewerkt in afstemming met andere vormen van participatie binnen de organisatie.

Bijlagen:

Bijlage 1: Participatie koppelen aan doelstellingen.

Bijlage 2: Voorbeelden houding andere gemeenten t.o.v. participatie i.h.k.v. mede- en zelfbeheer.

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. E. van Lente

de gemeentesecretaris-alg.directeur,
drs. J.H.J. Berends